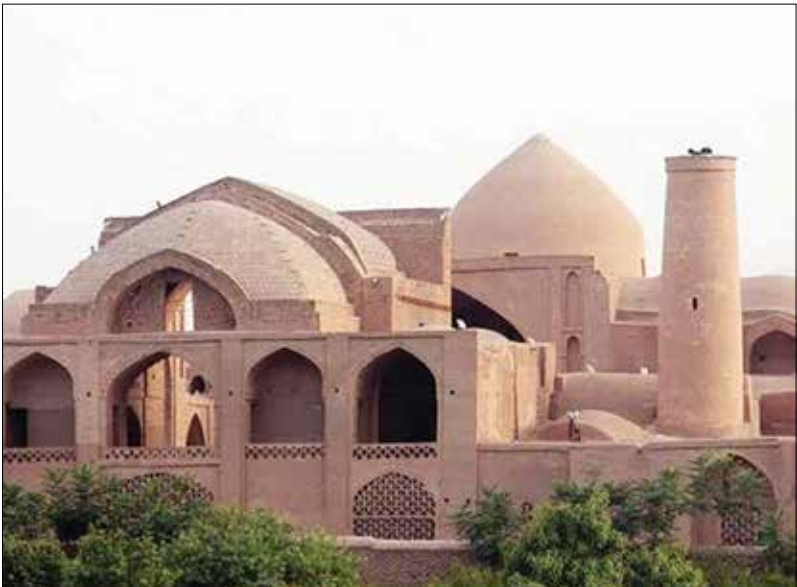

مسجد جامع اردستان،

کهن‌الگوی معماری ایرانی اسلامی در دل کویر

و شامل آجرکاری‌های هندسی، گچبری، کتیبه‌های قرآنی و طاق‌نماهای تزئینی می‌شود.

۷ مراحل بازسازی: از دوره سلجوقی تا قاجار

کارشناس میراث فرهنگی و رئیس سابق اداره میراث فرهنگی اردستان به لایه‌های تاریخی این بنا اشاره کرد و گفت: مسجد جامع اردستان در طول تاریخ چندین مرحله ساخت و بازسازی را تجربه کرده‌است. محمدرضا صدوقی گفت: بازسازی این مسجد از دوره اولیه اسلامی (قرن سوم هجری) شروع و در دوره سلجوقی با معماری چهار ایوانی تکمیل شده است. همچنین تعمیرات در دوره‌های ایلخانی، صفوی و قاجار ادامه داشته است. او افزود: یکی از بانیان مهم بازسازی مسجد در دوره سلجوقی شخصی به نام «ابوطاهر حسین بن غالی» بوده است. به گفته صدوقی، این مسجد از نظر معماری یک بستر پژوهشی زنده است، چراکه تکامل تدریجی مسجد ایرانی را مرحله به مرحله می‌توان در آن مشاهده کرد.

۸ کتیبه‌هایی از قرن ششم تا دوران صفوی

محقق و پژوهشگر تاریخ اردستان با اشاره به پیشینه آتمسکه بودن این مکان، اظهار داشت: قدیمی‌ترین کتیبه تاریخ‌دار مسجد

نشانی: اصفهان، میدان آزادی، خیابان دانشگاه
نرسیده به حکیم‌نظامی، کوچه شهید مصطفی روحانی (شماره ۱۹)، پلاک ۶، ساختمان رویداد پارسی
تلفن: ۰۳۱-۳۶۲۹۳۷۵۰-۲۱ (۵د خط)
فاکس: ۰۳۱-۳۶۲۹۳۹۲۱-۳۱
لینوگرافی و چاپ: شاخه سبز توزیع: رویداد پارسی

روستای مصر در

یک‌قدمی جهانی شدن

مدیرکل میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی استان اصفهان از پایان مراحل ارزیابی‌های اولیه ثبت جهانی روستای مصر خبر داد.

امیر کریم‌زاده اظهار داشت: روستای کوبری «مصر» واقع در شهرستان خوروبابانک از توابع استان اصفهان، با عبور از مراحل ارزیابی‌های اولیه، در آستانه ثبت در فهرست جهانی سازمان جهانی گردشگری به‌عنوان یکی از «بهترین روستاهای گردشگری جهان» قرارگرفته است. او ادامه داد: این روستا که به دلیل تپه‌های شنی وسیع، آسمان پرستاره و بافت منحصربه‌فرد کوبری‌اش شهرت جهانی دارد، اکنون باهدف معرفی ظرفیت‌های گردشگری پایدار و حفاظت از میراث‌فرهنگی، در مسیر کسب این عنوان بین‌المللی قرارگرفته است.

کریم‌زاده افزود: ترکیب اقلیم کوبری بکر با زیرساخت‌های بومگردی، فعال در روستای مصر، الگوی موفق‌ی از توسعه پایدار را به نمایش گذاشته است.

حفظ معماری سنتی، مشارکت جامعه محلی در صنعت گردشگری و رعایت استانداردهای زیست‌محیطی ازجمله شاخص‌هایی است که این روستا را از میان هزاران روستای هدف گردشگری، به جمع نامزدهای نهایی رسانده است .

مدیرکل میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی استان اصفهان تأکید کرد: پرونده این روستا تمامی استانداردهای لازم را برای کاندیداتوری دارد و ثبت جهانی، آغاز راهی برای معرفی هرچه بیشتر کوبر مرکزی ایران به‌عنوان مقصدی امن، خاص و جذاب برای طبیعت گردان و ستاره‌شناسان از سراسر جهان است. بر اساس منابع موجود، بنیان‌گذار این سکونتگاه، فردی چوپان به نام یوسف بود.

این منطقه که در ابتدا با نام‌هایی چون کلاته یوسف یا مزرعه یوسف شناخته می‌شد، پس از حفر چاهی عمیق توسط ایشان و فراهم‌شدن امکان سکونت بیشتر، به چاه دراز شهرت یافت. اما یوسف تمایلی به ماندن این نام نداشت و با الهام از ارجاعی تاریخی به داستان حضرت یوسف(ع) و سرزمین مصر، پیشنهاد داد نام روستا را مصر بگذارند که مورد پذیرش اهالی قرار گرفت.

خود دارد که شنیدنی و خوندنی است. کتابفروشی و مرکز کاشان شناسی آیت الله غروی یادگاری از استاد حسن اطفایی و فرزندش است که به تپه‌ایی به و اندازه دهها مرکزفرهنگی، دراحیاء نسخ خطی و پژوهش های تاریخی کاشان، میدان داری می کند. انتشارات و کتابفروشی ساروبوک جلوه‌ای دیگر از ویرتین کتاب ایران است که با انگیزه های فرامادی سهم مهمی در رونق بازار کتاب کاشان داشته و دارد. کتابفروشی اردیبهشت (سابق) و پناه (جدید)فاصله ی تهران تا کاشان را با برپایی این نمایشگاه دائمی برای دسترسی به کتاب های تازه منتشر شده کوتاه کرده است. شهر کتاب کاشان، مجموعه ی سه گانه ای از اسباب بازی،لوازم التحریر و کتاب است که به سعی جوانانی سختکوش از یک فضای زیرپله‌ای به پهنلای دلتش از مجاورت باغ تاریخی فین کاشان میل شده است. این لومبار افتخارات رنگارنگ را پایانی نیست.

این تصویر رویاگونه، گاهی رنگ واقعیت می گیرد؛ آنگاه که می بینیم کاشان،کتاب جامع فرهنگ و هنرایران است. هرگز و کوچه و محله ای-رنگ و بوی کتاب، مشام جان را لبریز ازشکوفایی می کند. یک روز کتابفروشی و گپی با اهالی نشر کاشان –آنهم درحوالی نمایشگاه مجازی کتاب تهران- به اندازه یک عمرمی تواند درس آموزی داشته باشد. خدا کند بزودی شاهد آن باشیم که دیگر نامی از نمایشگاه مجازی را نشنویم. کتاب را لمس کردباید بوسید و در آغوش گرفت با کتاب بایزندگی و با آن بایزندگی را ساخت. باری کتاب همچنان رمز آلود ترین فرآورده ذهنی و ذوقی بشری است که هیچگاه بوی کهنگی نمی گیرد سعادت و بخت از آن کسانی است که این یارمهربان را همیشه در کنار دارند و انیس خلوت و جلوتشان است.

سعید ملیکان افزود: احیای قنات‌ها و ساماندهی نیلاب‌ها علاوه بر حفظ این میراث ارزشمند، می‌تواند زمینه توسعه گردشگری و رونق کشاورزی در شهر کوهپایه را فراهم کند. شهر تاریخی کوهپایه در شرق اصفهان با داشتن هوشمندانه منابع آب در مناطق کم‌آب بوده است. قنات‌های آب خانی، آب سوره، کی سرخ و مفت‌آباد چهار رشته قنات این شهر هستند که در میان آنها قنات «کی سرخ» از شهرت بیشتری برخوردار است و نیلاب‌ها بر مسیر همین قنات قرار دارند.

عضو تعاونی مطبوعات، انجمن مدیران رسانه

این نامه اخلاقی حرفه ای در لینک -«درباره ما» سایت اصفهان امروز منتشر شده است.
www.esfahanemroz.ir

ازآسدازی خرمشهر، تنها یک خاطره تاریخی نیست؛ بلکه تجربه‌ای از پایداری و مقاومت یک ملت در برابر تجاوز، اشغال و ویرانی است.

مقاومت دلیرانه در روزهای آغازین جنگ، بذری بود که در دل تاریخ کاشته شد و در نهایت با عملیات بین‌الملقدس به ثمر نشست.

بازگشت خرمشهر به آغوش میهن، در واقع، بازگشت امید به یک ملت بود؛ امیدی که در سایه غیرت و مقاومت و رهبری هوشمندانه فرمانده کل قوا، امام خمینی (ره) دوباره جان گرفت.

آری، خرمشهر را خدا آزاد کرد؛ خرمشهر اینگونه به نماد فرهنگی مقاومت تبدیل شد؛ نمادی که در آن، رزمنده کارگر، دانش‌آموز، زن، مرد و نوجوان، همگی در منظومه‌ای واحد، در کنار هم برای دفاع از وطن ایستادند.

این مقاومت با دستان خالی در برابر ارتش تا ندان مسلح رژیم بعثی صدام، تجلی‌گر بلوغ فرهنگی و هویتی ملتی بود که آموخته بود چگونه با اتکا به نیروهای درونی، بر بزرگ‌ترین چالش‌ها غلبه کند.

این پیروزی بزرگ، نه تنها توازن نظامی جنگ را به سود ایران تغییر داد؛ بلکه الهامبخش نسل‌ها و تبدیل به نمادی از فرهنگ مقاومت شد.

در گوش شهر، زمزمه سرزنش تاریخ و ستایش خون شنیده می‌شود؛ صدای زاننی که با دستانی لرزان سنگری ساختند؛ کودکانی که بی‌قرار و بی‌پناه، اما مقاوم، کنار مادرانشان ایستادند؛ گویی روح فهمیده در هر گوشه شهر، جاری است.

دیندش، یعنی بازخوانی فرهنگ ایثار و مقاومت ایرانیان در برابر تجاوز بیگانه؛ فرهنگ‌ی که تنها با عبور از خیابان‌هایش، می‌شود فهمید.

در تاریخ پر فراز و نشیب ملت‌ها، گاهی روزهایی در تاریخ می‌مانند که نماد استقامت و پایداری هستند. سوم خرداد سال ۱۳۶۱، از جمله این روزها است؛ روزی که خرمشهر از یک شهر مرزی در جزایرای ایران به نمادی ماندگار از سرافرازی، ایمان و ایثار تبدیل شد. آزادسازی خرمشهر، صرفاً یک پیروزی نظامی نبود؛ بلکه تجلی اراده ملتی بود که به تازگی دست استعمار را برای همیشه از منابع حیاتی ایران قطع کرده بود.

اشغال خرمشهر در شرایطی صورت گرفت که ایران پس از سقوط نظام شاهنشاهی، دوران جدیدی از استقلال و آزادی را تجربه می‌کرد و فاقد قوای مسلح منسجم بود.

انقلاب اسلامی با تمام چالش‌ها و تهدیدات، تجربه ای نو از راهی‌ای را بر ارمان آورده بود و ملت‌های ستمدیده و آزادی خواه در سراسر جهان، از آمریکای لاین گرفته تا شاخ آفریقا و خاور دور، نگاهشان به ایران بود.

در طرف مقابل؛ اما قدرتهای استکباری و در اس آنها آمریکا از گسترش موج اسلام گرایی و آزادی خواهی به شدت نگران بودند؛ لذا با طرح‌ریزی توطئه‌های متعدد، تلاش کردند تا انقلاب را شکست داده یا از مسیر خود منحرف کنند.

این نیلاب‌ها به شکل چاه، حوضچه و پایاب کودتای نوژه، حمله به طیس، غائله کردستان و هوشمندانه قنات، از گذشته نمونه‌ای از مدیریت پیدا کرده و آب مورد نیاز خود را برداشت کنند. سرپرست اداره میراث فرهنگی کوهپایه با اشاره به وجود چهار نیلاب عمومی و عبور آب قنات از ۳۰ خانه در بافت تاریخی شهر گفت: اقدام اولیه برای ثبت این آثار در فهرست میراث ملی آغاز شده است.

سعید ملیکان افزود: احیای قنات‌ها و ساماندهی نیلاب‌ها علاوه بر حفظ این میراث ارزشمند، می‌تواند زمینه توسعه گردشگری و رونق کشاورزی در شهر کوهپایه را فراهم کند. شهر تاریخی کوهپایه در شرق اصفهان با داشتن هوشمندانه منابع آب در مناطق کم‌آب بوده است. قنات‌های آب خانی، آب سوره، کی سرخ و مفت‌آباد چهار رشته قنات این شهر هستند که در میان آنها قنات «کی سرخ» از شهرت بیشتری برخوردار است و نیلاب‌ها بر مسیر همین قنات قرار دارند.

www.esfahanemroz.ir

در دل بافت تاریخی شهر کوبری اردستان، بنایی خوندمایی می‌کند که نه‌تنها یکی از قدیمی‌ترین مساجد ایران، بلکه الگویی بی‌پدیل از تحول معماری اسلامی در جهان به شمار می‌رود. مسجد جامع اردستان، نخستین مسجد دوطبقه و دومین مسجد چهارایوانی تاریخ اسلام، روایتی زنده از گذار از آتشکده‌های ساسانی به شکوه معماری ایرانی اسلامی در دوره سلجوقی است. به گزارش ایرنه این مسجد که در مرکز شهرستان اردستان و در محله ابالی واقع شده، بنای اولیایش به دوره پیش از اسلام نسبت داده می‌شود.

بسیاری از پژوهشگران بر این باورند که این مکان در اصل آتشکده‌ای از دوران ساسانی بوده که پس از ظهور اسلام، به تدریج تغییر کاربری یافته و در دوره سلجوقیان به یکی از شاهکارهای معماری ایرانی-اسلامی بدل شده است.

۷ معماری سلجوقی: الگویی برای قرن‌ها

رئیس اداره میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی اردستان گفت: شکل کنونی مسجد جامع اردستان بیشتر به دوره سلجوقیان در قرن پنجم و ششم هجری بازمی‌گردد. مجتبی پورشفیع گفت: این بنا یکی از نخستین نمونه‌های مسجد چهارایوانی در ایران است که بعدها الگویی برای مسجد جامع اصفهان و بسیاری از مساجد مهم کشور شد.

به گفته او، طرح کلی مسجد از حیاطی مرکزی و چهار ایوان در چهار ضلع تشکیل شده است. ایوان جنوبی که بزرگ‌ترین و مهم‌ترین ایوان است، به گنبدخانه راه دارد و در جهت قبله قرار گرفته است. پشت این ایوان، گنبدخانه‌ای جای گرفته که یکی از ارزشمندترین بخش‌های بنا از نظر مهندسی و تزئینات است.

۸ گنبدخانه‌ای با شاهکارهای آجری

رئیس اداره میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی اردستان در ادامه به ویژگی‌های منحصر‌به‌فرد گنبدخانه اشاره کرد و افزود: گنبد آجری با تناسب دقیق، گوشواره‌ها و فیلیوش‌ها برای انتقال بار گنبد، تزئینات آجری هندسی و کتیبه‌های گچبری، همگی نشان از تبحر معماران سلجوقی دارد. آن‌ها توانستند سازه گنبد را به شکلی کاملاً متعادل بر فضای مربع زیرین بنشانند. پورشفیع گفت: در اطراف صحن نیز شیبستان‌هایی با ستون‌های آجری، طاق‌های ضربی و سقف‌های گنبدی کوچک ساخته شده که تابستان‌ها خنک و زمستان‌ها گرم است.

او اظهار داشت: تزئینات مسجد اگرچه ساده اما هنرمندانه است

کتابگردی و گپی با اهالی نشر کاشان؛ چهارمین پایتخت کتاب ایران

کتاب، آشناترین و ازه، جذاب‌ترین تصویر از تأثیرگذارترین محصول فرهنگی در زندگی‌ها به شمار می‌رود. چه آن‌انکه

اهل کتابند و کتاب بازی، مسلک و حرفه آنان است و چه آنانی که چندان نسبتی با کتاب ندارند اما لذت آنرا چشیده‌اند. شاید بتوان گفت وقتی در محوطه‌های نمایشگاهی کتاب برپا می‌شود یا چراغ کتابخانه‌ای روشن می‌شود گویا جشن بزرگی اتفاق افتاده است. این اتفاق یک رویداد صرف نیست بلکه یک میهمانی تمام عیار است که می‌توان سال‌ها در فضایی آن تنفس کرد، لذت برد و به انبساط روح پرداخت. تصور کنید در یک فاصله زمانی نیم روز یا کمتر، دهها کتاب را دیدن و با نام دهها نویسنده آشنا شدن؛ چه حس و حالی به روح و روان منتقل می‌شود.

این دلچسبی و دلپذیری، زمانی دو چندان می‌شود که عمری به عنوان یار مهربان در کنارت بوده و درغم و شادها شریک باشد. در این میان داستان برخی شهرها هم چنین است. شهری که بر پاشنه فرهنگ چرخیده باشد یا از غای فکری و تمدنی برخوردار باشد و کلمات و کتابها، در شخصیت و سبک زندگی‌ات تأثیر گذاشته باشد؛حتماً تجربه زندگی درآن شهر و همکلام شدن با شهروندانش، گرم و گیرا خواهد بود. کاشان از آنجمله است؛ منطقی‌است که در عمق تاریخ‌صاحب جایگاه ویژه‌ای است و صدها نویسنده به هنرگزاران قدیم می از خاک آن برخاستند و هرکاشمان به اندازه یک تاریخ‌کتاب و اثر دارند دست‌نوشته‌هایی که اثربخشی آنها همچنان احساس می‌شود و هیچگاه گمان نمی کنی که درتوتلن زمان، غبار فراموشی گرفته است. کاشان عنوان شهربزرگیزه دوستدار کتاب و چهارمین پایتخت کتاب ایران را در حافظه فرهنگیان دارد. غناهایی که از رهگذر دهها شاخص و معیار و تلاش کنشگران فراوانی از شهروندان و اصحاب فرهنگ و اندیشه و هنر کسب شده است. شاید عینی‌ترین گواه که برای دفاع از جذاب بودن کتاب در این شهر می‌توان ترمیم کرد تعداد نویسندگان (ره) دقیقاً هوشمندانه‌ترین رفتار فرهنگی کنشگرانی را به نمایش می‌گذارد؛که فهمیدم‌ند صیانت از گنجینه مکتوب کاشان، دارایی و سرمایه‌ای در قالی و صنعت فرش و گلاب و معماری این شهراست. هنوز در این شهر، مترجم و نویسنده ای زندگی می کند که علیرغم بیماری و کهولت سن، روی تخت بیماری به کار ترجمه و تألیف مشغول است. درحوزه نشر، ناشرانی را می توان نام برد که انتشارات خود را نه با نگاه بنگاه اقتصاد فرهنگ‌بلکه به خیریه‌ای برای کمک به نویسندگان و مؤسسه‌ای برای حمایت از نشر کتب خطی و تکرمیم نویسندگان پیشکسوت تبدیل کرده‌اند. نشر مرس کاشان با سی و پنج سال سابقه و کسب عناوین چند دوره ناشر بزرگ‌یزه نمایشگاه بین المللی کتاب تهران و با چاپ قریب به یک‌هزار کتاب،کوله‌باری از قصه های تلخ و شیرین از روزگار چاپ و نشر را درصندوقچه خاطرات

• **میهن‌پراری**
حرفه آنان است و چه آنانی که چندان نسبتی با کتاب ندارند اما لذت آنرا چشیده‌اند. شاید بتوان گفت وقتی در محوطه‌های نمایشگاهی کتاب برپا می‌شود یا چراغ کتابخانه‌ای روشن می‌شود گویا جشن بزرگی اتفاق افتاده است. این اتفاق یک رویداد صرف نیست بلکه یک میهمانی تمام عیار است که می‌توان سال‌ها در فضایی آن تنفس کرد، لذت برد و به انبساط روح پرداخت. تصور کنید در یک فاصله زمانی نیم روز یا کمتر، دهها کتاب را دیدن و با نام دهها نویسنده آشنا شدن؛ چه حس و حالی به روح و روان منتقل می‌شود.

این دلچسبی و دلپذیری، زمانی دو چندان می‌شود که عمری به عنوان یار مهربان در کنارت بوده و درغم و شادها شریک باشد. در این میان داستان برخی شهرها هم چنین است. شهری که بر پاشنه فرهنگ چرخیده باشد یا از غای فکری و تمدنی برخوردار باشد و کلمات و کتابها، در شخصیت و سبک زندگی‌ات تأثیر گذاشته باشد؛حتماً تجربه زندگی درآن شهر و همکلام شدن با شهروندانش، گرم و گیرا خواهد بود. کاشان از آنجمله است؛ منطقی‌است که در عمق تاریخ‌صاحب جایگاه ویژه‌ای است و صدها نویسنده به هنرگزاران قدیم می از خاک آن برخاستند و هرکاشمان به اندازه یک تاریخ‌کتاب و اثر دارند دست‌نوشته‌هایی که اثربخشی آنها همچنان احساس می‌شود و هیچگاه گمان نمی کنی که درتوتلن زمان، غبار فراموشی گرفته است. کاشان عنوان شهربزرگیزه دوستدار کتاب و چهارمین پایتخت کتاب ایران را در حافظه فرهنگیان دارد. غناهایی که از رهگذر دهها شاخص و معیار و تلاش کنشگران فراوانی از شهروندان و اصحاب فرهنگ و اندیشه و هنر کسب شده است. شاید عینی‌ترین گواه که برای دفاع از جذاب بودن کتاب در این شهر می‌توان ترمیم کرد تعداد نویسندگان (ره) دقیقاً هوشمندانه‌ترین رفتار فرهنگی کنشگرانی را به نمایش می‌گذارد؛که فهمیدم‌ند صیانت از گنجینه مکتوب کاشان، دارایی و سرمایه‌ای در قالی و صنعت فرش و گلاب و معماری این شهراست. هنوز در این شهر، مترجم و نویسنده ای زندگی می کند که علیرغم بیماری و کهولت سن، روی تخت بیماری به کار ترجمه و تألیف مشغول است. درحوزه نشر، ناشرانی را می توان نام برد که انتشارات خود را نه با نگاه بنگاه اقتصاد فرهنگ‌بلکه به خیریه‌ای برای کمک به نویسندگان و مؤسسه‌ای برای حمایت از نشر کتب خطی و تکرمیم نویسندگان پیشکسوت تبدیل کرده‌اند. نشر مرس کاشان با سی و پنج سال سابقه و کسب عناوین چند دوره ناشر بزرگ‌یزه نمایشگاه بین المللی کتاب تهران و با چاپ قریب به یک‌هزار کتاب،کوله‌باری از قصه های تلخ و شیرین از روزگار چاپ و نشر را درصندوقچه خاطرات